

پروژہ شیلی

داستان پسران شیکاگو و
سقوط نئولبرالیزم

www.ketab.ir

سباستین ادواردز

ترجمہ

سعید نوروزی • طاہر نوروزی

www.ketab.ir

ادواردز، سباستیان، ۱۹۵۳ - م.
Edwards, Sebastian

پروژه شیلی: داستان پسران شیکاگو و سقوط نئولیبرالیسم / سباستین ادواردز ترجمه
سعید نوروزی، طاهر نوروزی
تهران: نشر ثالث، ۱۴۰۲
ص. ۴۳۲

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۸۴-۰۴۱-۸

عنوان اصلی: The Chile Project: The Story of the Chicago Boys
and the Downfall of Neoliberalism, 2023
کتابنامه

نمایه

مکتب اقتصادی شیکاگو

نوآزادیخواهی — شیلی

شیلی — اوضاع اقتصادی — ۱۹۸۸- م.

شیلی — سیاست اقتصادی

شناسه افزوده: نوروزی، سعید، ۱۳۷۲ -، مترجم

شناسه افزوده: نوروزی، طاهر، ۱۳۶۶ -، مترجم

رده‌بندی کنگره: HC۱۹۲

رده‌بندی دیویی: ۳۳۸/۹۸۳

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۵۶۲۶۰

Paper from well-managed forests
and controlled sources

کاغذ این کتاب از جنگل‌ها و منابع
کاملاً مدیریت‌شده تهیه شده است.

پروژه شیلی

داستان پسران شیکاگو و سقوط نئولیبرالیسم

سباستین ادواردز

ترجمه سعید نوروزی، طاهر نوروزی

صفحه آرا: فریدون سامانی پور

طراح جلد: لاله آشوری

مجموعه فلسفه و علوم اجتماعی

چاپ اول: ۱۴۰۳ / ۴۴۰ نسخه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نشر ثالث

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۸۴-۰۴۱-۸

همه حقوق محفوظ و متعلق به نشر ثالث است.

قیمت: ۴۲۰۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی: خیابان کریمخان زند / بین ایرانشهر و ماهشهر / شماره ۱۵۰ / طبقه چهارم

فروشگاه شماره یک: خیابان کریمخان زند / بین ایرانشهر و ماهشهر / شماره ۱۴۸

فروشگاه شماره دو: اتوبان شهید همت / مجتمع ایران مال / طبقه G3 / شماره ۱۸۳

فروشگاه شماره سه: پاسداران / میدان هروی / مجتمع هدیش مال / طبقه ششم

فروشگاه شماره چهار: خیابان سپهبد قری / خیابان شهید کلانتری / شماره ۴۸

تلفن گویا: ۸۸۳۱۰۷۰۰ - ۸۸۳۱۰۵۰۰ - ۸۸۳۰۲۴۲۷ - ۷-۸۸۳۲۵۳۷۶

salesspublication.com @salesspublication

فهرست

۱۵.....	خطسیر داستان شیلی
۲۳.....	بازیگران نمایشنامه
۲۹.....	مقدمه
۳۴.....	از «معجزه» شیلی تا شورش مردمی ۲۰۱۱: کمیسیون تدوین قانون اساسی
۳۹.....	زندگی در شورش ۲۰۱۹
۴۳.....	نتولیر الیسم چیست؟
۴۹.....	جنگ ایده‌ها
۵۴.....	شیلی به عنوان آزمایشگاه نتولیر الیسم
۶۱.....	۱. صدور سرمایه‌داری، خاستگاه پسران شیکاگو
۶۳.....	پروژه شیلی
۶۸.....	پسرها در شیکاگو
۷۴.....	۲. پسران شیکاگو، در برج عاج
۷۶.....	جنگ ایده‌ها
۷۹.....	قیمت دلار را بالا ببریم یا نه؟
۸۱.....	روش تحقیق و پژوهش
۸۶.....	اتاق فکر و مطبوعات
۸۸.....	اولین ورود ناموفق به سیاست

۳. هزار روز سوسیالیسم سالوادور آلنده و پسران شیکاگو، ۱۹۷۰-۱۹۷۳..... ۹۰
- سیاست‌های انبساطی اقتصاد کلان به همراه کنترل قیمت‌ها..... ۹۷
- سلب مالکیت، ملی کردن و «مداخله»..... ۹۹
- کنترل قیمت و کمیاب شدن اجناس..... ۱۰۱
- رکود و تورم سرسام‌آور..... ۱۰۴
- کودتای نافرجام..... ۱۰۵
- پسران شیکاگو در زمان آلنده..... ۱۰۷
- مسیر کودتا و نقش دولت آمریکا در آن..... ۱۱۰

۴. کودتای پینوشه و اصلاحات اقتصادی پسران شیکاگو..... ۱۱۲
- پسران شیکاگو وارد حکومت نظامی می‌شوند..... ۱۱۶
- آیا پسران شیکاگو می‌دانستند «آجر» برای نظامیان برنامه تهیه می‌شود؟..... ۱۲۱
- برنامه اصلاحات اقتصادی پسران شیکاگو: ساختار شکنی..... ۱۲۳
- نابرابری، آموزش و نظم ارتش..... ۱۳۲
- توزیع زمین و بازاری برای مبادله زمین..... ۱۳۵
- تورم و سیاست‌های اقتصاد کلان..... ۱۳۶

۵. سفر سال ۱۹۷۵ میلون فریدمن و شوک درمانی..... ۱۳۹
- فریدمن برای نخبگان سخنرانی می‌کند..... ۱۴۰
- فریدمن و شوک درمانی سال ۱۹۷۵..... ۱۴۴
- قیمت ارز ثابت باشد یا خرنده؟ مسئله این است..... ۱۴۹
- بیکاری و هزینه‌های شوک درمانی در شیلی..... ۱۵۱
- ترور اورلاندو لیتلر در آمریکا..... ۱۵۴
- جایزه نوبل اقتصاد میلون فریدمن..... ۱۵۵

۶. اصلاح بازار و نبرد قدرت: ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۱..... ۱۵۹
- تجارت خارجی، بازکردن اقتصاد، تنها رفتن..... ۱۶۲
- اصلاحات مالی و افزایش سرسام آور بدهی‌های خارجی..... ۱۶۵
- خصوصی‌سازی و نبرد برای کودلکو..... ۱۶۸

۷. تولد یک حکومت نئولیبرال، مدرن سازی هفت گانه و قانون اساسی جدید ..	۱۷۲
برنامه مدرن سازی هفت گانه.....	۱۷۴
قانون اساسی نئولیبرال و رفراendum ۱۹۸۰.....	۱۷۹
در جستجوی پرستیژ: هایک و انجمن مون پلران.....	۱۸۳
شروع طوفان.....	۱۸۷

۸. میلتون فریدمن و بحران ارزی ۱۹۸۲.....	۱۸۹
هزینه بحران.....	۱۹۲
پینوشه پسران شیکاگو را اخراج می کند.....	۱۹۵
پسران شیکاگو و کاهش ارزش پول ملی.....	۱۹۷
سفر ۱۹۸۱ میلتون فریدمن به شیلی و بحران ارزی.....	۱۹۹
پس از بحران، مشاهدات میلتون فریدمن در مورد بحران ۱۹۸۲.....	۲۰۴
بازگشت به اصول.....	۲۰۸

۹. دور دوم اصلاحات: ۱۹۸۳ تا ۱۹۹۰.....	۲۱۰
رشد اقتصادی به عنوان اولویت اول.....	۲۱۱
رشد، ایده ها و سرمایه انسانی.....	۲۱۴
بازگشایی دوباره اقتصاد.....	۲۱۶
دور جدید خصوصی سازی.....	۲۱۸
پراگماتیسم، نرخ ارز و استقلال بانک مرکزی.....	۲۱۹
نفوذ روبه رشد هاربرگر.....	۲۲۱
هاربرگر: اقتصاددان و بشر.....	۲۲۳
آیا پسران شیکاگو در جریان نقض حقوق بشر بودند؟.....	۲۲۹
بالاخره «معجزه» از راه می رسد.....	۲۳۱

۱۰. بازگشت دموکراسی و نئولیبرالیسم فراگیر.....	۲۳۳
استقبال دوباره از «بازارها».....	۲۳۶
باقی ماندن در مسیر.....	۲۴۰
جریان سرمایه و بهای موفقیت.....	۲۴۱

۲۴۴.....	۱۱. نتولیرال باقی ماندن.....
۲۴۵.....	قراردادهای متعدد تجارت آزاد.....
۲۴۶.....	سیاست اقتصادی و اجتماعی پس از بازگشت حکومت دموکراتیک.....
۲۵۴.....	بودجه بندی دولت و نظام مالیاتی.....
۲۵۶.....	درخشان ترین ستاره آمریکای لاتین: تحسین ها و کارت پستال ها.....
۲۶۳.....	ریکار دو لاگوس و نتولیر الیسم.....

۲۶۹.....	۱۲. سوء استفاده ها و اعتراضات.....
۲۷۵.....	تاریخچه تبانی و سوء استفاده.....
۲۸۰.....	شیلی در ۲۰۱۹: دو دیدگاه.....

۲۸۴.....	۱۳. مبارزه برای توزیع.....
۲۸۷.....	شیکاگو در دهه ۱۹۸۰ و توزیع درآمد.....
۲۸۹.....	اصلاحات شیلی و توزیع درآمد.....
۲۹۳.....	پاردوکس شیلی و نابرابری ارتباطی (نظریه ای).....
۲۹۸.....	ممکن است از آنچه به شما گفته اند بدتر باشد.....

۳۰۲.....	۱۴. وعده های عمل نشده، حقوق بازنشستگی و شورش.....
۳۰۴.....	زمینه تاریخی.....
۳۰۵.....	اصلاحات دولت پینوشه در نظام بازنشستگی.....
۳۰۹.....	وعده ها و کاستی ها.....
۳۱۴.....	همبستگی در پایه: اصلاحات ۲۰۰۸.....
۳۱۶.....	اصلاحات ناموفق در ۲۰۱۴.....
۳۲۰.....	شیوع بیماری کرونا، برداشت از صندوق ها و انتخاب گابریل بورچ.....

۳۲۴.....	۱۵. کمیسیون قانون اساسی و انتخاب گابریل بورچ.....
۳۲۶.....	قانون اساسی جدید به عنوان راه فرار.....
۳۳۰.....	برنامه اقتصادی گابریل بورچ: نگاه به آینده از آینه عقب؟.....
۳۳۴.....	پیش نویس قانون اساسی، کشور «چند ملیتی» و اقتصاد.....

۳۴۵.....	۱۶. سقوط نتولیر الیسم در شیلی؟
۳۴۷.....	غفلت از دکترین
۳۵۴.....	آینده
۳۵۷.....	قدردانی‌ها
۳۶۱.....	ضمیمه؛ خاستگاه‌های نتولیر الیسم و پروژه شیلی
۳۶۴.....	ریشه‌های نتولیر الیسم: کنفرانس ۱۹۳۸ لیمن
۳۶۷.....	انجمن مون پلران و پروژه شیلی
۳۶۹.....	تحول در معنای کلمه «نتولیر الیسم»
۳۷۳.....	توضیحات و یادداشت‌ها
۴۰۵.....	کتابشناسی و منابع آرشیوی
۴۲۵.....	نمایه